

HAK ETMEK PAY KAPMAK DEĞİLDİR

Akif Emre @akif_emre 05.02.2015

<http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/akifemre/hak-etmek-pay-kapmak-degildir-2007664>

Manzara garip, garipten öte vahim. Şu veya bu gerekçeyle yönetimi değişen/el konan bir bankanın önünde cevşen okuyan tesettürlü hanımlar. Benzer çelişki bir devlet bankasını savunanlarla özel bankayı savunan muhafazakarlar arası gariplikte ortaya çıkmıştı. Kapitalizmin mabedinde ne hak edilmiş kim paylaşamıyordu?

Elbette hiç bir olay görünen fotoğraftan ibaret değildir. Ne var ki, semioloji diliyle ifade edecek olursak bir gösteren olarak bankanın yüklendiği anlam sadece gösterdiği ile sınırlı değil. Çok daha katı bir ekonomipolitik realitenin ahlâki, fıkhi, boyutları var.

Bugün Türkiye’de kimliğini Müslüman olarak ortaya koyan insanların şu soruyla yüzleşmeden gelecek tasavvurlarını tayin etme, içinde buldukları hali idrak etme imkanından uzak kalacaklardır.

Soru şu: Bugün Müslümanım diyen insanlar bir hak mücadelesi mi veriyorlar yoksa bir pay mücadelesi mi?

Daha açacak olursak hak elde etme mücadelesi mi yoksa pay elde etme kavgası mı? Hakkını aramak, hakkı elde etmekle pay kapmak atasındaki varoluşsal çelişkiyi hatırlamayalı epey oldu sanırım.

Hak mücadelesi bir şeyleri elde etmeyi değil ölçüyü Hakk olanı kaim eylemekle alakalı. Hak mücadelesi aynı zamanda dünya ölçüsünde kazanmayı değil gerektiğinde fedakarlığı, zarara uğramayı gerektirir. Ve bu kaybetmeyi göze alanlar, kaybettikleri ölçüde Hakk’ın kaim olmasını hak etmiş olurlar.

Bir şey hak etmek için cehd gösterenlerin, bunu hayatının önüne gaye edinenlerin önceliği bir değer, ölçünün, hükmün yani hak olanın kaim olmasıdır. Bunu karşılığı hak ettikleri bir dünyada, Hakk’a uygun yaşamayı göstermek ve bu imkanını elde etmektir.

Bir şeyi hak etmek niyetin ve yöntemin samimiyeti ve sahilği ile mümkündür. Asıl olan da bu hal üzere haklı olanı hedeflemek, ümit etmektir. Yani yol üzere olmak yolun kendisidir.

Yol üzerindeyken elde edilenleri hak etmek yerine pay elde etmekle takas etme tehlikesi her zaman vardır.

Hak etmeyi pay etmeye yeğlemek arasındaki temel çelişki menzile varmadan yoldan çıkmaya işarettir.. Hak etmeyi göze alanlar Hakk’ı üstün tutmayı önceleyenlerdir.

Ne var ki hak olanı üstün tutmak adına yola çıkanlar yol üstünde sunulan payların peşinde düşmüşlerse ilk zayi olan hak niyetlerdir.

Hak olanı hak etmeden önlerine sürülen pey akçesine talip olanların durumu daha başka. Bugün Türkiye’de Müslümanların kahir ekseriyeti paylarına düşenin peşine düşmüş görünüyor. Hakk'a uygun bir hayatı hak etmek ve bunu talep etmekle paylaşılacak bir şeylerin peşinde olmanın farkı nerdeyse kaybolmuş görünüyor.

Görünür plandaki kavganın paylarına düşeni hatta paylarına düşenden daha fazlasını elde etmeye yönelik hal alması ilkin niyet ve beklentilerin altüst oluşuyla başlar.

Daha sonra da Hakk'ı üstün tutmak ideali ve iddiası payları çoğaltmaya dönüşecektir...

Şekil şartlarına giydirilmiş hakikat görüntüsünün içinde hiç kaybetmeyi göze alamayacakları paylaşım kavgası her şeyden önce ölçünün sapmasının sonucudur.

Ölçünün belirsizleştiği, kaybolduğu bir berzahta hedefi şekil şartları bakımından, söylem düzeyinde devam etse bile artık başka bir mecraya girilmiş demektir.

Paylaştıkça bereketlenen, çoğalan fedakarlık yerine hak adına pay mücadelesinin alması görünür kavganın genel çerçevesini belirliyor hale gelmişse katedilmesi istenen yolun meşruiyeti de kalmamış demektir.

Her birimiz durduğumuz yerde hak mı pay mı peşinde koştüğümüzün muhasebesini yapmakla mükellefiz. Çok geç olmadan batıl yöntemlerle hak mücadelesi verilemeyeceğini, tuttuğumuz işin meşruiyetini iptal edeceğini idrak durumundayız.

Kendi adına, payına düşenlerin olması bunların her zaman bir hak edişe tekabül ettiği anlamına gelmez.